

Z

LENGYEL GÉZA

1941. április 2-án Budapesten született. A XXI. kerületi Jedlik Ányos Gimnázium földrajz-biológia szakos aktív tanára. Eszténika diplomával is rendelkezik. A csepeli Tamási Lajos Olvasó Munkás Klub vezetője.

Művei: A pingponglabda dádolója (Uránusz Kiadó 2004)
Néhány valódi (Uránusz Kiadó 2005)
Jég és Tűz közege (Uránusz Kiadó 2006)
Rácsodálkozás (válogatott összegyűjtött versek)
(Hétköznap Kiadó 2007)

Tízévezek címmel 2007-ben és 2008-ban az irodalmi klub számára antológiát szerkesztett, előkészületben a 2009-es kötet.

Fontosabb kitüntetések: Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt (1995), Csepeli Gyermekéért (2002), Szolgálati Érdemérem (2002), Csepeli Nívódíj (2008), AKIOSZ Aranytoll (2008), Németh László díj (2009)

„Költő a katedrén – Lengyel Géza” címmel Udvarhelyi András írt róla életrajzi könyvet (2006) a kerületi eszkozmányzat megbízásából.

Az „Idő sodrában” versei jórészt az Estrelóban jelentek meg. Mindegy 20-25 folyóiratban, újságban publikált, számos antológiában szerepelt az elmúlt rövid öt év alatt.

700,- Ft

LENGYEL GÉZA

Az idő sodrában

VERSEK

LENGYEL GÉZA

Az idő sodrában

VERSEK

BUDAPEST

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

**A kötet megjelenését támogatta:
Jedlik Alapítvány
Groszmann Ernő és családja**

© Lengyel Géza, 2009

1941. április 2-án Budapesten született. A XXI. kerületi Jedlik Ányos Gimnázium földrajz-biológia szakos aktív tanára. Esztétika diplomával is rendelkezik. A csepeli Tamási Lajos Olvasó Munkás Klub vezetője.

Művei:

A pingponglabda dúdolója (Uránus Kiadó 2004)

Néhány valódi (Uránusz Kiadó 2005)

Jég és Tűz között (Uránusz Kiadó 2006)

Rácsodálkozás (válogatott összegyűjtött versek) (Hétkrajcár Kiadó 2007)

Tűzörzök címmel 2007-ben és 2008-ban az irodalmi klub számára antológiát szerkesztett, előkészületben a 2009-es kötet.

Fontosabb kitüntetések: Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt (1995), Csepeli Gyermekéért (2002), Szolgálati Érdemérem (2002), Csepeli Nívódíj (2008), AKIOSZ Aranytoll (2008), Németh László díj (2009)

„Költő a katedrán – Lengyel Géza” címmel Udvarhelyi András írt róla életrajzi könyvet (2006) a kerületi önkormányzat megbízásából.

Az „Idő sodrában” versei jórészt az Ezredvégben jelentek meg. Mintegy 20-25 folyóiratban, újságban publikált, számos antológiában szerepelt az elmúlt rövid öt év alatt.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Az idő sodrában

**Regnault „Kasztíliai kecskepásztor” képe
alá**

Barna nagy ember
barna zord hegyek
szurdokán elnyűtt bőrcafát-ruhában
jössz felém
Kasztília természettől edzett kőkemény fia
és én próbálom fogadni tekinteted
– én, modern világunk képviselője –
próbálom de bakancsod elé a
porba sunyitok minduntalan...

Helyzetkép

Agy velőt és szívet, májat,
innen, onnan géndarabkát,
alkatrészek hosszú sorát
rak szalagra egy robot:
célirány a végtelenbe!
Minden csillag egy szereldei
Hoppsza! – szól az öntudat,
mit méretre ördög szabott:
száműzzük az őszalkotót.

Én csak állok s nézelődöm.

Lámpastoppos autók között
kergetőznek részegek,
égre néz koldússereg.
Naptakaró kormos felhők
kénes könnye mossa mázunk
- istenivé mit mintáztunk –
arcunkról és szempillánkról
felhólyagzik, lepereg.

Felhólyagzik, lepereg.

Szeretet

(Két debil' a villamoson)

– Töröld meg a szádat!
– Nem kell!
– Töröld meg a szádat!
– Nem kell!
– Töröld meg a szádat, kérlek!
– Nem kell! nem kell! nem kell!
Tíz-meg tíz nyíltszini vigyor.

- Ül le, kedves, ül le!
  - Te is ülsz már, kedves, ugye?
- Törüld meg a szádat, kérlek!
  - Tökfőzelék volt ebédre, a klinikán,
a klinikán, tudod, a klinikán.
- Most leszállunk – fogod kezem, fogod, ugye?

S kíséri őket
tíz és tíz megfagyott könnycsepp.

Találkozás a szörnnyel

Derengő zöldes sárga fényben
csillárkamoszat békanyál-
– hálózta fej bűzölgő lében –
tátong felém fogatlan harcsaszáj –
keskeny-hosszan libegő bajsza
pofájából – miként polipnak karja –
tapogat felém feléd netán –
parányi megriadt szeme
egyetlen emberi jelrendszere –
számomra szokatlan frekvencián
szívemhez szól a bús sirám:
„szeressetek ne hagyjatok
magamra mert belehalok –
ne bántsatok
nincsen társam mert szörny vagyok –

nincsen társam mert szörny vagyok ...”

Buszon utazva

Udvariasan kérdezett,
hány az unoka, mennyi az idő?
hol van az Ors-vezér tere,
mert hogy százhalombattai
és – gyönyörű ez a tavasz,
orgonavirágzás nem korai még?
s kissé félszegen szólt ezután –
börtönből szabadult,
apját ölte meg.

Fedéltelen

A házak közt dünyög téli szél,
az ég szürke, ólomszín-lepel.
Reszket mind, ki felett nincs fedél,
nincs – és szíve is kövön hever.

Lét határán, ám de mégis él
és kezére párát még lehel –
s néha alkoholnak égiszén
át bús-rózsaszín köd permetek

Szállnak így angyali szárnyakon
országok felett; a tájakon
jégcsapból is forró víz folyik

s várnak rájuk puha pamlagok.
Ok maguk nem veszik számba hogy
„álmodik a nyomor”... álmodik.

„Modern” korunk elvárása

„Modern” korunk elvárása,
mit Mózesként akár kőtáblára írna;
ha élni akarsz
legyél kaméleon
– a színét változtató –
vagy leveli béka,
élj vándorpatkány gyanánt
ki telt kamrában
de csatorna mocskában is jól érzi magát,
vagy – változatosság kedvéért –
mondjuk Aranka, de nem észbontó
szép virág, hanem herefojtó
és az se rossz pozíció, ha mint hangya
tízezrek egyikeként
vak szorgalommal
éled le a „voltak még mások” életét.
Ha úgy érzed, tavasz van, hív az ég,
ne szállj túl magasra pacsirtaként –
fű alatt lebegtesd a tiszta szív égiszét.
S mert Isten az embert saját képmására teremtette
arcod tükörben ne nézd!

Isten se tudja...

1. Több száz kilométer sávban

mindent elsöprő hurrikán! –
A kísérleti „szupergép” is ily erőt szimulál.
Az ember szívét, mellkasát
mindegy melyik nyomja –
tudata a valóst, imitáltat
egy tényezőre mossa.

2. Szitakötő-villanás;
helikopter netán,
vagy fent, magasban nem más
mint harci gép – Mirage?
Okulár alatt ciliata cikáz?

3. „Allah fia minden mohamedán
ki hitéért életét adja,
életeket vesz!”
hallja ezt sííta, szunnita falu,
vallja Teherán.
Egyéb variáció – ha éppen mást akarsz –
„Ez gyilkos terrorista náció,
kik ellen igaz, szent a harc,
blokád, fegyveres invázió!”

És ha –
tudatunk a két elvet egy nevezőre hozza?
Dollár, rial, sékel – olaj?!
Avagy Isten se tudja?....

Libikóka

Libikóka –
billeg két könyv könyvpolcomon
ha utcánkon végig robog egy kamion –
libikóka –
az egyensúly köztük még úgyahogy stabil
dalocska mit az ellenpontosított
lendület kiegyensúlyozott, –
válás előtti per, vita amin
gyermek döccenve billeg ingókő gyanánt, –
libikóka –
mérleg-politika húz demarkációs határt –
szegény Korea, – Koreák, –
libikóka –
rászáll egy éji lepke s pille-súlya
nyomán gyászos véget ér könyveim hancúrja.

Globalizáció

Kamerunban esőerdő
erdő mélyén kicsi falu
hol a népek vígan élnek
piactéren tévé is van
a tévében adás néha
így fejükön kalap billeg
míg járják a vudu-táncot
s mert hallják a Dow Yones* mennyi
számolgatják kecskéiket

* napi tőzsdeindex New Yorkban

Nyüszít a Múza

Hús, kutya, hús, arab, rab arab hús,
sár, szétrobbant test, lángol a Föld,
dzsihad holdja s az égi Hold...

„Goethe, Hátem és Szulejka...”
fordítói széptevés; költői est, líra –
– ankét. Nem lehet, nem, nem ilyet akartam
sír, nyüszít a Múza hangja.

„Napkeletre fuss el messze
ősi szellőt lélegezve”

Ó ha Goethe most ha élne
tiltakozna – tán még ő is szitkozódna,
lant szakadna, dal hörögne
– élő hallja s hallja holt –

„lángol a Föld
dzsihad holdja s az égi Hold!
lángol a Föld
dzsihad holdja s az égi Hold!”

Majd elviszi a víz

(Tudósítások egy természetvédelmi ankétról)

Trafó Nagycsarnoka –
itt – istenem mintegy 40 éve már
Paul Robson énekelt ...
„Zúg a folyó”... zúgott az erekben a vér

az érzeclemáradatban úsztak emelkedtek
ezerek
a csepeli munkásemberek.
„A Művek legkisebb üzeme volt”
– hangzik a szó –
ma a Siemens Transzformátorgyár a legnagyobb
(s hol a többiek?!)
„Független verseny eredményeként emelte magához
a nagy monopólium”
(független? és emelte magához?)
„Mindent megtesz, mindent megteszünk
építünk, ellenőrzünk, önellenőrizzük...
– fojtótekercesek százai (mit fojtanak?!)
elosztótranszformátorok (mit és kinek osztanak?!)
védekezünk, védekezünk minden tűz ellen
(minden tűz ellen?!)
veszélyes víz, penetrán olaj ellen
elszívatunk (szívatunk!)
és intézkedéseket fogatosít minden hatóság
(mindenhatóság!)
Mi mindent megteszünk
Építünk
épül a szennyvíztisztító telep;
(valami jó is talán?)
alig – a hosszú felsorolástól alig kapok levegőt
– szelektív hulladék – metán gáz – épülnek urnák
elnézést – az urnákra emlékeztető
esztétikus
szemgyönyörködtető
tereptárgyak sora
és alig-alig bontjuk meg a kelta sírokat
a néha rájuk boruló festékiszap
(az évi 100 ezer tonna festékiszap)
eltüntetése nem projektünk
nem a mi projektünk része
majd elviszi a víz, majd elviszi a Duna
(„Zúg a folyó”
zúg a ...)

A Nincsen érzete

Miért sivatag jut megint eszembe?!
Kietlen, mindent befedő homok,
csonttá aszalódott szakszaulok –
lelkemnek végveszélyt jelezne?
Amerre nézek,
forró, szélfúttá kvarc pereg
s legelviselhetlenebb
hogy nincs egy kifeslő kaktusz,

egy kígyó, skorpió,
egy talajmélybe bújt pocok,
melyhez kedvem s szívem szerint
ember módjára lehajolhatok.

Mese a mának

„Újoncból alapemberré növekedett”.

Mint a mesében a legkisebb fiú,
hétszer is bizonyít,
hétszer is lesúlyt,
vágja a sárkány hétszer-hét fejét.
Nagyjainknak lábnyomán ekként halad.
Nincs piercing orrban, nyelvben se fülben
Szíve van csak, tiszta-csodatevő, –
arcán nem múló mosoly.

Vonzáskörök 2006-ban

Szerelmes hölgyed hív,
illatfelhője vár
és lám, te kitágult orrcimpákkal
szaglászol a fű, szesz
s a hön áhított pénze után.
Ruhája tüll, selyem, álomként libbenő rózsaszín
nézel sarokba, plafonra fel,
de sehol egy high-tech,
így nem hat rád most hormon, szexuál, se
felpörgető dopamin.
Zene szól lemezeről, andalítóan lágy,
„ezt hallgatta volt nagyapád, nagyanyád”
– suttogja a lány. Oly sejtelmes a száj...

S szól utcáról hívó jel, Mercédész dudája,
csend-tipró kürtölés.
Au revoir madame!
Tekintse úgy – hát igen – flörtölés –
és elszállt a délután.
Au revoir madam!

Csendélet

Kínos ügyelet
A szóbanforgó helyiség
ne feledd
a fiúk „könnyítő” helye
Hét nyolc füstbe burkolt gyerek
– úgy 17-18 évesek –
központi figura egy leány;
cigi kezében kedvesen cseveg
mit andalító surrogás kísér –
a pissoirba – s mellé – csurgó
páradús vizelet

Paralel képsorok

A negyedik emelet teraszán
ülök és olvasok. Az óriás platán
leveleit táncra hívja az esti szél –
hozzám oly közel. A Soroksári-Duna vizén
ezüst csíkkal üzen a nap. Budai oldalon
szememmel egy síkban kék hegyek sora. Aragon
„Nagy hét” La sémáin sainte – vonuló hadak,
ázott pirosak, szürkék, fehérek, aranyak.

Hazatérő családok – apránként mind elnyeli a panel –
Más tér más idő – hullámszik – paralel.

Az idő sodrában

Eke és kasza, búzakarász-sorok
a Szikratávíró komor gránit falán
– föld, víz, lenini üdvözlés, Vörös Csepel –
Múlt és régmúlt emblémája.
S van-e jelkép, címer mára
– kérdezem –
s ha van, mi légyen az?
A „Chevrolet szalonja”
vagy Ford Autonett reklámtábla?

„Komor gránit falán”-ra rím
– talán.

Esti órákban a Csele-pataknál

A víz rohan, tajtékot vet a köveken,

komor az ég, ordító, egymásnak rohanó fellegekből
eső zuhog, megáll, egykedvűn permetel,
mint hajdanán

– közel ötszáz esztendeje már –
midőn sorsunk hosszú időre eldől.

Kiterítve az ország,
mint hajdanán

szegény ifjú király;
ázik, – eső zuhog, egykedvűn permetel,
mint hajdanán. Az estbe hajló délután
hol késik felragyogni Napunk a nyugati égen
szivárványt festeni fejünk fölé;
hol késik dermedt szívünknek az égi jel?!

Eső zuhog, megáll, egykedvűn permetel.

Prófétáló a Kárpátokon

„Dühötök vak tűz, megemészt titeket!”

– így szól az Úr

s haragvón gondol minden népekre,
kik mások kárára tesznek és szólnak,
miként tették ezt asszírok, edomiták –
és összegyűlnek, kísértitek felettük
megbántott lelkeknek százezrei
legyilkolt testektől kik fájón elszakadtak,
és lesz körülöttük sok holló meg karvaly
s hullákat tépkedő saskeselyű.

Megtisztul ekkor a *tanú-maradék*,
hittől, fényektől felmagasztosul,
borral telt serlegét köszöntésre nyújtja,
feledve mind mi vélt vagy valós sérelme volt.

Hallom szavad, Uram, és szívem szomorú.

Lennék bár Teiresziasz (2006. október 23. nyomán)

Vészesen közéig

átkozott bitófaként rémlik elő
ez őszi nap szerencsétlen tébolyult ünnepünk
és mi sodródunk feléje behunyt szemekkel
lemmingek módján mint öngyilkosjelölt
Lennék bár Teiresziasz fülelve madárdalt
belek játékát tapintva jóslattal teremtnék
bölcs vezéreket

vagy tennék rendet haragvón
sistergő villámokat Zeusz gyanánt szórva
ám madárkák repte olajtól nehezült
hang nélkül tátog a csőr
állati belső máj belek remegése
  méregtől természetellenes
isten se talál ma már e káoszban törvényeket.

Vészesen közéig a nap
  véletlenszerűn
ősz tébolyult nap
  nemzeti ünnepünk

Csodavárás

Hajnalodik. Bágyadt sugarakra ébred a szoba.
Hajnalodik?...Monreverdi, Mozart, Bach,
Beethoven zenéje
– hallgatom –
mint szigetek közt kóválygó ladik
úsztat, hordoz századokon nagy világon át,
Salzburg, Bécs, Velence
karnevál, menüett, oratórium, barokk, reneszánsz...
Szállók, mennybe röpit a lipcsei orgona
és lám Orfeusszá válva járom a poklokat,
vélt vagy színigaz erényért Tankred vív csatát
s míg az éteren át felzúg a Leonóra nyitány
– „oh jöjj áldott szép reménysugár” –
látom Wolfgang Amadeus mint
rázza le rabbilincseit, az érseki igát
s látom mennyi mások, lángszívű hősök
  felszentelt sora
lép elő s múlik, tűnik el adva helyt
újabb isteni lénynek, anyaszülte csodának.
Hajnalodik. Mögöttünk immár több ezer év.
Isteni lények... Kérem;
volna-e nélkülük bármily remény,
bírhathánk-e tovább e sárkánykarmú diszharmóniát
bizton nem tudván; újból és újból
eljő, megszületik majd a bikaölő Mithras
s majd mindünk szívéhez szól a mozarti Varázsfuvola

Kérésem, Nagy Úr

Elhagyjuk a Várost. Meghitt utazó csoport,
gödöllői dombsorok – hullámvasút,

majd hosszan sík vidék. S míg
a Nap lassú íveléssel nyugatra húz,
Cegléd határa, a forró kvarchomok
gyermek- s ifjúkoromba visszavonz.
Süppedő szittyó, legelő gulya,
víg tilinkó hangja, fehér falú tanya,
mit néhány nyárfa őriz hű testőr gyanánt,
Jászság, Nagykunság, Hortobágy,
majd hajdúvárosok – utazzunk tovább:
rőt pipacssal színesült smaragd vetések,
sárgálló repce, víztől fénylő rétek:
itt gyorsabban mozdul a Teremtő ecsetje,
mint bárhol a világban – legyen az a tajga,
esőerdő, Antarktisz, ukrainai sztyeppe –
és így van ez akkor is, ha az út vezet nyugatra.
Fentről szemlélve szép ez ország, kertek megművelt sora;
ám Nagy Úr, kérésem ha lehet; ne csak esztéta légy –
népem lelkével is gondolj, hogy maradjon mind ez a szép
oh Teremtő, tégy boldoggá minket –
ne legyél mostoha!

Várom a következőt

Hajnali óra. Mozdul az élet.
Pontosan érkező vonatok,
Chevro' fékez, krómacél villan
s villan egy-két kőkemény gallér,
technokrata kulcsfigura;
– ó szegény ember!
És szegényember hangyanyüzsgése
folydogál tömött sorokban.
Lábam mellett tarka galamb,
városi galamb,
sürgölődik, ez a dolga.

Zárom a percet. Várom a következőt.
Rubik kocka: kalkulálható.

Szösszenet

Pontosan négykor kezdődik –
mindegy, hogy mi, – *akötelező*.
A harangóra fél négyet ütött.
Félórát itt a parkban,
árnyékban ülhetek
s közben antarktisi hóviharban

melegszen császárpingvinek között.
Aztán – húsolni megyek pálmafák alá,
szürcsölni jéghideg oázis-vizet.
Lábam alatt rücskös beton –
virágmintás szőnyeggé varázsolom
s mint ifjú herceg – vén zsvánv –
sétálva rajta
aranyaim szerteszóróm.

Köznapijaink

Csipp, csipp, kiscsirke hang,
„veréb talán? – az mind kihalt!”
– Két néne így latol,
míg villamosunk zakatol –
„Lócitrom, potyadék
nincs, nincs ló, ezért nincs veréb!”
Csipp, csipp – a hang jelez –
ez mégiscsak kiscsirke lesz!
„Dinó netán? Kihalt,
de egy professzor áthidalt,
átírt törvényeket”
– kuncog, találgat két gyerek.
Csipog, csipp – nem dalol,
ki tudja hol, valahol.
Szerte derűs szemek
keresik a kis szemtelent:
„gyanús ez a kalap!”
„Sípót rejt tán nyelve alatt?!”
„Szoknyája furcsa bő –
forró tűzhely, min csirke fő?!”
Titokzatos titok!
Ám hang szól, nem csipp, nem csipog –
Úr hangja? – rendre int:
„Az Oktogon következik!”

Mai történet

Utca zajában egy naív
de jó tanuló
fekete rigó
sziréna-hangon hívja pár-
– jelöltjét
s az nem reagál
mert netán
mobil-szignálra vár

mit világra jöve először hallhatott
– ezt imprintingnek mondja a szaktudomány
vagy talán
szobacicával
éppen húskonzerven osztozik –
nem nagy ügy; legfeljebb
mátság e modern világban
– még csak nem is génmutáció –
füttyent rája a fiú rigó
s elmaradt a frigy!

Ösztöne szerint

Esti csendemet
mint légkalapács, úgy verte széjjel
egy páncélba öltözött pajzsos kis szörnyszülött,
címeres poloska tán, – mi szállt,
szállt a lámpafénybe ősi ösztöne szerint,
s én ütöttem, eszement,
révült kapkodás nyomán padlóba tapostam
ezt a milliányi éve létező csodát.
Reccsenés – hasából szerte permetek,
felszaglott a bűzös váladék
s nem tagadom, engem,
földünk újszülött fiát most dermeszt a vád.

Jégmadár, te röpke álom (Egy kiállítás nyomán)

Drágakő,
ó jégmadár,
tőle balra lám
trágyadomb, vagy test netán,
széttrancsírozott, mi volt,
massza lőn.
Meg ló, szelve ketté,
mesterségesen.
Na jó!
Ez való világ, elég nekem!
Jégmadár, te
röpke álom,
köd-pamacsból selyem szárnyon
rám találj!
Várlak én, mert –
vár temető, ciprus-magány.
Éj-sötétből mint hold világa,

titok-mélyről női arcként
lengj elő,
ó jégmadár,
te drágakő!

Öregdiákok bálja

Vidám tréfák kelnek félszáz év távlatából
ifjak szemében, nézd, a percnyi gond kiül
s hogy ötletük támad, már internetesül,
míg ékesebbek arca piroslik a táncról.
Költőként mérlegelve – s nem mint prédikátor –
övék az igazság; – ível a Nap, majd éjre dül,
a létre mért idő egyre csak rövidül:
a gyertyacsonk még lobban, kormozott, de lángol

Felszálló párától sok színes lufi lebben –
repülni kívánnak, mint lélek végtelenben.

Találkozás öreg barátjával

Hát megmaradtunk annyi év után
épp testben tiszta lélek
kvarc-sziklák, körül fények
melyen át nem hatol lézer se tán

Mérték hivatás szerencse csupán? –
okot keresni félek;
az ember a Természet
tudósa a Létben teng-leng bután

Még üdvözölsz emeled poharad
s örömmel nézünk a mézszínű borra
hallgasd meg ég könyörgő óhajunk;
gránitként éljünk s akkor ha halunk

Hozsanna oh hozsanna!
Hogy eddig így, hozsanna!

Történelem érettségi

A falon dekoráció: zöld, széttárt legyező,
aranyló minták, apró figurák;

tárukozik, díszelgő pávafark,
itt-ott villantja napfény, mint most
a lányok, fiúk lelkét a filmszerű történelem;
Spartacus harca, szépséges reneszánsz,
törvények, jogok, szokások váltakozása
térben és időben, miként ötven éve
én ültem így küszködve a perc feladatával,
nem sejtve, hogy amiről számot adok
a kor követelménye szerint, mind stornó
ma már, soha nem hitt gyorsírással
átírja a technokrata történelem
s ami nektek maradt ebből, akkori belőlem,
fiúk, leányok, újdonsült diáktársaim,
az nem egyéb, mint az örök, szent küzdeni tudás.

Virágvasárnapon

Játékos szvit – pengeti két gitár,
csipp, csirip – egy izgatott veréb a fán
kíséri s míg szellő jó és lenget
fehérlő cseresznyevirág-szirmokat,
távolról hang szói, bariton kutyahang,
himnuszt énekel talán
s minket a képtárba vár
néhány szép árnyéktalan ikon –
így telt délutánom
Krisztust ünnepeve
Virágvasárnapon.

Aztán este lett. Hírek –
tüntetők sora.
Zajlik az élet –
vár a Golgota?

Memento

(Gyóni Géza
emlékének tisztelegve)

Itt Csepelen a lombosuk Szent Imre téren
sétám útvonalát elvágja a hajnali fény –
ifjú és veterán haldokló, hívő gyermektől
körülvett Patróna; sisakjáról a visszavert sugár
szembogaramba kerülve jelez:
nézd és olvassad
az első világnagy háború hősi halottainak

rendbe sorjázott névlajstromát –
Petz Nándor, Szöllösi, Tóth János, Kolacsck –
így van Ráckeven, Cegléden és Pomázon,
mindenütt honunk településein;
hét-tizenöt-száz hősi halott neve,
százezer, több millió Európa szerte!

És körülöttem már nemcsak a fák levele zizeg; –
sistergő gránát, lobogó erdők, ezernyi gépmadár,
varjak károga, farkasok serege
s újrázzák a marsot harcoknak hős lelkei,
– mell helyén kokárda, vassisak felette –
nem márványsír tárul;

megfagyott rögökről, véres Isonzo, Piave vizéből,
Przemysl kőhalmiról emelkedvén várnak ránk az égben,
– távol már a zaj, varjak, farkasok, halálgép serege –
Hősök ők, igen – kik a Tőke áldozatai;

Hősi halottaink? Igen – jár a pálmaág,
jog szerint szólal, ki mondja; áldozati bárány mind kit
távoli muszka, tálján, lengyel földre a Tőke kergetett –
hősök, áldozati bárányok, világnak bűneit magukra kik
vették
– emlékü, nevük immár felmagasztosult.

Olimpiai nyitány – 2008

Legalább hároméves gyakorlás,
bronz és agyag harci dobok
egy ütemben, egy a mozgás,
fénylépés az égen, huszonkilenc
– huszonkilencedik modern olimpia –
fényjáték – eszmék villanása
és stadiont átfogó ötkarika, –
ötvenhat kis pufók gyerek,
ötvenhat nemzetiségi öltözet
– ötvenhat – régi múlt – nekünk mégis oly közel,
Tibet, – ambivalens, hogy a himnusz,
a kínai himnusz százezer torokból hangzik el.
Stadion-méretű ősi papírtekercs
– mint varázsszőnyegen –
lassan elénk tárul a megrajzolt történelem.
Konfuciusz-szellem, –gondolat;
békesség, harmónia,
tudással, művészettel, ha kell
vérrel is őrzendő harmónia...
A bábjáték mi jön, kicsinyég gyanús
– őszinteségi perc, groteszk tükörkép talán –
Kína bemutatkozik.

Ezt teszi kétezer éve már,
s mégis titokzatos. És zene, szívhez szóló

kínai zene, lampionok,
mint csillagok fénye hullámzó tengeren;
színes, egyre színesebb világ
– bank-, tőzsde-, üvegpalaták
és a Madárfészek:
óriás papírsárkány repül felé
vagy a globalizált?! –

Gyomverte határ

Aujord' hui*! Ma lám minden szép nekem,
égő pipacs, kékellő szarkaláb
színez rőt derűt, dalt penget réteken
és a lelkem átlép ezer határt.

Hát így aujord' hui; szirén-szó zenél,
hív Párizs, Champs-Elysées, Barbison,
Riviéra, Cote d'Azur és szállók én,
forró tea vár árnyas balkonon.

Hagymázás láng! Csillog csiszolt-gyémánt szírt
– örvény felett hajó, kereng, megáll, ring –
bolyong a lelkem, keres új hazát,

de balga óhajom! Gyomverte határ hív:
szívemnek legszebb, dacos kedvre lázít
égő pipacs, kékellő szarkaláb.

* Aujord'hui = ma

Hajnal

A Nap első sugara
pásztáz már a tavon
– ikonosztázion
száz évek nyomán dereng fel így
ha lobban fáklyaláng –
szépsége hevít és telít
erővel hittel bírni a homályt

EZÉRT KÉL A NAP IS

Nirvána

Ma a nyomdász úr kezébe adtam,
gondos egyeztetés után
útjukra bocsájtottam válogatott verseimet.
Most a negyedik emelet teraszán
padkámon ülve súlytalan
az est lassú ereszkedését lesem.
A hazatérő autók zúgása immár
meghitt aláfestő zene,
mely felett staccató gyanánt is csendesül a
játészótéri csivitelés.
Szememmel egy vonalban hárs,
kőris, juhar, nyár és ki tudhatja
a liget mely fáinak lombja alkot egybefonódva
zöld hullámteret.
S mögöttük körben még csak itt-ott villognak
neon fénnel panel-szemek.
Emelkedem.
Nagy távoli kék mezőn
rózsaszín birkanyáj várja a pásztorát.

Lenn a negyedik emelet kispadán
egy nyitvahagyott kockás füzet árválkodik.

Bohócpalástos derű (Tisztelgés Salvador Dali emlékének)

Megéltem a huszadik századot –
súlyos örökség, megroggyant az ember.
Egyszál magam hiába lázadok.

Segélyt kérően kihez menekedjem?
Bizonytalan dadog minden körülöttem,
szilárd talajt lábunk keresve sem lel.

Jézust felejt a szív, Gandhi erőtlen,
bűvszót, varázsost ritkán hallani –
szabad szárnyút, mi nincs röghöz kötöten.

Meghívlak én most, Salvador Dali –
mennyből, pokolból jössz akár; valóság-
kavicsokból, mint isten, valami

új világot absztrahálni, mennyország-
-szerűt, az aranykort, óidejűt –
hol önmagadnak építhetsz fel oltárt;

az életmű árasztja szent derűd
bohócpalástos kálvária úton:
mindünkben él teremtő istenünk.

Metafora – is...

Támad királytigris piton párdúc
mert rettegi az embert
elefánt – hústömeg és rasszel vipera
bordás krokodil vértől megbomolva –
gyerünk öljük őket hisz oly félelmetes
ha rád is egy kobra pápaszeme mered;
bőrük napon szárad és jól megfeszítve
a trópusi éjben oly messzire hallható
a tamm-tamm zene és kilyuggatott
csontjaikból visít a győztes dáridó –
táncunkhoz meglásd így szélesül a tér

s kicsire ne adjunk olyasmire hogy
velünk együtt táncol patkány hörcsög egér

Esthajnal csillag

Kaffka Margitra emlékezve

Vénuszként, a Mars, Jupiter, Szaturnusz
és sorolhatom körülötted állók
hímnemű raját – mi közjük űzött;
zárda homálya?

Este tündökölsz ragyogón az égen –
pillanat csupán. Közönyös Napisten
így hol ezt, hol azt hevítette nagyra;
félted-e fényük?

Estre jött az éj – üresült a lélek.
Fáj hiányod és kicsi csillagoknak
lárvaként vagy holt születése. Hívón

várjuk a Hajnalt.
2008.

Figyelmeztető (Körösi Csornáról elmélkedve)

Jelentem,
kellett, ha nem, én megjelentem,
csak látszat-aktív,
    meddő minden percem;
a csillagszórós zűrzavar
ringlispilként bekavar
valami vibráló ördögszekérbe
és sajna,
munkámhoz – mi igaz,
    mi predesztinált
s mihez hosszú időt jelöltem a térbe –
nem világít kitartó, szolid fáklyaláng.

Ezért kél a Nap is...

Hatvan év eltelt s ily dolgot nem láttam!
kedvelem ez érzést – vallom én – nagyon,
mint különleges vadra vadászom reája;
számadásra késztet s rácsodálkozom
az estére begyűjtött minden trófeára
– légyen egéرنél is kisebb,
    nagyobb elefántnál –
új kíváncsiság ébred, gyorsabban ver a szív,
támad kívánság-erő hogy folytassam tovább;
égi útjára – vajon –
    ezért kél a Nap is minden hajnalon?

Kérdezem (Egy Radnóti sor nyomán)

Tettem dolgomat sikerrel
    és ez nem kevés!
Szívdobogtató rekordokat begyűjtve
kérdzem, megérte?!
    Hisz ráment az ember élte!
Mennyi csírában meggyilkolt gondolat,

mennyi hibernált, megdermedt kapcsolat!
Egy-egy fárosz volt valóban úadón ha
– küzdve tornyos bajjal s önmagaddal –
győztél,
győzelmed erőt adó,
ténnyé válnak a gyermeki álmok, erőt adó az
újuló harchoz, a tisztuláshoz, erőt adó a
                        legvégső kiteljesüléshez?!
Kérdezem – megérte?!

„És holnap az egészet újra kezdem” ...

A szó ereje

„A Bánk bán jórészt a Pilisben játszódik”
– mondtad –
s jutalmad egy csoki
zavarban vagy – mint oly gyakran ha szólsz:
illik nem illik – ha tudsz azért
s úgyszintén ha nem ...

Hiszen a szó „kenyered”
                lejárat ha lejáratod
az avantgárd poénkodás
                – szappanbuborék (üres és csillogó) –
ugyanúgy bűn mint a szokványos szöveg:
egy engedékeny perc s már billen is mérleged
nyelve – ide-oda oda-ide –
s te riadtan kapaszkodsz –
                kapaszkodói a nagy semmibe

A szó
érdemlegesnek mondható
ha mint pók lábán a fonál
a legkisebb zsákmányra is finoman rezonál...

Zárd végre a verset – az ars poetica
különben összedől mint Róma, Babilónia

Csirreg-csörög... (Bakfis-dúdoló)

(„Hej Dunáról fúj a szél” ...
                        dallamára)

Csirreg-csörög a szarka,

fácán lapui avarba, –
vadászkürt hangja szól.
Ha vadászkürt nem szólna,
a zöld gyík is napozna –
vadászkürt hangja szól.

Harmatos a fű szála,
piros János csizmája –
ünöként futok én.
Csizma piros nem volna,
szívem most nem dalolna –
ünöként futok én.

Népi tánc...

Népi tánc, román.
Vad, duhaj, hegyi népeknek tánca.
Egyszerű, szívdöngölő, vidám.
Pávatánc – mondják – de kibújt a
cifra jelmezek mögül az ős-
-erőtől duzzadó, robosztus férfi kedély,
mint hegyekről zúduló tavaszi áradat
s lánykaik kötényén még – delejt növelőn –
csilingel hozzá áfonya, málna,
hófehér havasi gyopár.
Látva ezt, – felejtve önmagam –
szédülök szűzi paradicsomi múltba,
miként egy gyermek.

Emlék maradt

Vendégség ha gyűlt
csodálni képet és zenét
ő lábtól lábbig ment –
mind ez ma már, jaj, véget ért.

Szemében lelke volt
miként bundája, hófehér,
békéből gyúrt pamacs,
nem adja vissza költemény.

Méreggel gyáva ölt,
lappangva, a gyanútlant,
azóta kong a kert,
a hang helyett emlék maradt.

Tavaszelő a Hortobágyon

Petőfi cingár árnya. Nagy lépteit
igyekszem követni én
vízenyős tavaszi áradásban,
hol az ősz lilásan rózsaszín pongyolája
néhol rongyos szőnyegként díszeleg.
A padkák horpaszán hósipka fehérük fényesen
de már duzzadt talajba süpped a lábnyom.
Utamat kíséri

pozsgás zsálya,
bárányparéj.

A sovány csenkesz* vörösre kiszáradt
nadrágról, már a nyárról álmodik,
mikoris népies nevéhez méltón
élheti életét.

S ott, lásd, távolabb a vadvizek;
sás, káka közül egy gém
nyaka tán felém int, integet.

A légben, fejem felett
pacsirta-dal emelkedik
s mint a vizek tükréről visszavert napsugár
szabadon hagyja el
a kéken ránkboruló eget.

* sovány csenkesz – vörösnadrágos csenkesz

Nőnap villanella

Tavaszdal, villanella
– szép asszonyok, leányok –
virággal ünnepel ma!

Vers és virág – la bella!
méltóbb mi lenne nálok?
Tavaszdal, villanella!

Az erdő-szélen, ott la,
nyílik már ibolyátok –
virággal ünnepel ma!

Napfény dalára, haliga,
csendülnek jégzajlások –
Tavaszdal, villanella!

S látjátok, Lengyel Geiza

nem alszik téli álmat –
virággal ünnepel ma!

Ifjú szív kasztanyett, ha
lebenti szél szoknyátok,
tavasz-dal, villanella –
virággal ünnepel ma!

Capriccho fehéren

(Réti Pál Fotóklub
hölgyeinek kiállítására)

Szól gitár.
Kandelláber fénye itt, való világ,
túl, ködön átszivárgó
    holdsugár, mi permetek
Vízparti nád, sás sóhaja,
    ring pagoda sejtelmesen,
köd szítál és holdsugár
álomba hív. Hófödte táj,
husky-húzta tíz kutyaszán
cifra dísszel, zöld, sárga kígyóz,
már itt, közel; lábamhoz lejt, ereszkedik a
hófehér ragyogás, mediterrán
házfalon pirosuló, leomló muskátlival,
szól gitár – capriccho hangjainál
fehér vitorla siklik tova
    azúrkék, messzi tengeren.

Karrier-szünet

Sz. Blanka diáklánynak

Mondták-gvilkos hajlamú, kóválygó sunyi vérrög
zárta el örökre kijelölt utad.
Lett tabula rasa- és lesz-e újakezdés?
Semmi se új a Nap alatt;
az ősi mítoszok ezt is elrendezték.
Nézzük, mit tett Déméter leánya, Perszephoné,
Hadész amikor elragadta?
Választ adhat, honnan erő, mi teremthet újra?
Átplántált remények, isteni szülők?
Véred majd, mi hajt, feledve szenvedést?
Déméter tudatja: kell utód, tavasz ha jó,
kiben él és zendül az őszi vetés.

Nyár

Szellő alig rezdül – bőrömön szaladnak
izzadságyöngyök – test, lélek hármától –
s míg ernyedt fücsomót, lepkéket itatnak,
telt mákvirág nyílik pilláim alól.

Kiterített corpus; áldozok a Napnak
– forró lehellete csontomig hatol –
lobogó láng-mező, sörénye lovaknak
szálanként izzik – láttam már valahol...

Valahol – valamikor; gyermekként talán
pingáltam akvarellt; mesét mondó anyám
szavára született fiának a rajza,

mert megjelent előtte a ceglédi határ, –
ez és a szép szó most látomást inspirál:
„Ég a napmelegtől a kopár szik sarja”

Akvarell

hólyagfa virágzik –
a zöldessárga virágzuhatag
füzérei medúza karjaiként
fenntartják lebegtetik a testet
sötétlő lombkoronát
a lagymatag szélben
futószőnyeg lábam alatt a vörös salak
visz engem körbe-körbe
s míg haladok előre– álmatag –
mellettem szomjasan káposztalepke
visszamaradt tócsára száll
s kondenzcsíkot húz a végtelen égen
egy csillogó parányi acélmadár

Lenge zöld fátylaik mögül...

A Csillag házaspárnak

Gyümölcsfáknak árnyékában
pingpongasztal már terítve –

szilvórium, könnyű borok,
birkapörkölt uborkával.

A tanya mögött nyuszi matat,
gidák, cica-hang – a megszokott:
szőlő kúszik lombok alatt.

Ám

farkaskutya súlyos lánccal –
s fejünk felett gyakran áthall'
a városi lét sós-kesernyés hulláma még.
„Ebből elég!

Oh, ne politizáljunk!”

– szóltak a hölgyek kedvesen –
„témáink inkább Rippl-Rónai, Tóth Árpád,
vagy akár Voltaire, Baudlaire,

Ady Endre, Vaszary legyen!
Fénykép, album, díszes verseskötet.”
S lenge zöld fátylaik mögül
fehér foguk gyöngyház-villanása
pendít sorjában színes etűdöket.

Emlékezetes nap –
aztán este lett.

Szeptember

Míg csengő hangja jelez tanulásra
s míg szántani traktorok ezre vonul,
langyos-szelídült sugaraknak az árja
bársonyként simogat hangtalanul
fejkendős nénike sápatag arcát
és parti fövényre kitett csecsemőt –
hát itt ama fény a gazda mit úgy várt –
aszúbort hoz, munkából eredőt
s mert tőle a búcsú nemsokára
eljő, bokrok fák lombja üde zöld
helyett kármin-vörös óarany-sárga,
díszes köntösbe felöltözött.
Szarvas bőg, visszhangzik hegyoldalt,
hallgatja vadász no és te meg én –
nagy távolból búcsúztató dalt
tücsök pirreg feledés mezején.

Interieur

Karcsún szolidan int felénk szobánk
vendége délszaki Araucária

s micsoda szépség! – lábánál hever
fehér kövületként narancsszínű hassal
a Thetysről regélő triton vagy osztriga.

Szétbomlott rég a test de tengerek
fenséges titkait tárja elénk a váz
s a zöld fátyolban pompázó növényi csoda
– szobánk vendége délszaki Araucária –
míg künn üvölt a tél, csöndes bölcs derűvel
régmúlt elődökről meghittén danolász.

Epigramma – csokor

Védőbeszéd

Volt-e kezében ásó, véső és kalapács már?
Nem hihető, de ne bánts; aktív álmodozó.

Rigófütyty

Hajnal van s a rigó fütyül úgy, ahogyan kitanulta,
Úgy, ahogy én dúdoló víg dalodat, nagyapám.

Kérdés

Verseidet lám zúgó szél szárnyára akasztod.
Más internetesít. Kérdés; szívre ki hat?!

Biztató

Kínoz, furdal a kérdés; mért kell élned e bolygón?
Választ ad siratod majdan, vissza ha térsz...

Este ha....

Este ha lankad a test és dül nyugalomra,
Mozgósítsd agyadat; mint lesz szebb a Jövő!

Haikuk

Költészet napja –
hajnali rigófütyty és

mandulavirág.

2.

Maszlag nektárja
kolibrinek ajándék
kék csík a számra.

3.

Hamuból minták;
Földgolyónk ősi lehe?
Szétesett urnák?

4.

Ő él s neve már
lexikonba vétetett –
élő kövület.

5.

Néma csend... Szólj hát!
Tojáshéj, dúlt fészekalj
madár-Házsongárd.

6.

Tárcám jól dagadt,
ám ellopták a buszon –
fel- s leszáll a Nap.

7.

Viharban-tépett
vitorláival hajóm –
hol már a réved?

8.

Vénnek kurtizán;
bús diabéteszesnek
marék marcipán.

EMLÉKNYOMOK

Emléknymok

Első, még bőrfűzős focim, mi volt
kétszer nagyobb, mint most, ha látnám
- s mit kaptam ama Nagy II-től –
a Putrisark-erdő majálison
elvette tőlünk egy ördögfi – oh!
még mindig fut tán nyakiglábán.

Az erdő mellett – ismét ott tehát –
kis birtokunk nádtetős háza
gyümölcsfák, dús fürtű szőlők között
miként jómagam, elbűvölve állt
ha aranymálinkó villant – dalát
tűnő idő halkán oboázza.

Mostanság már tenyérbe fogható,
miniatürizált sok emlék:
templomtorony, út, kapualjak.
Petrik, Kovácsok, Karesz és Kató...
Harang hangja halkulón hallható –
tenyérről fellebbenő lepkék.

Folytatni a sort, tudom, nincs erőm...

Szélmormolás sír-rí emléktemetőn.

Verskert-szimfónia

Cseppecske, muskátli és égő szerelem –
levendula, liliom, kokárdavirág,
díszgyertya, krizantém, kínai szegfű,
festő pipitér, vértő, bazsarózsa –
petúnia, perilla, máriavirág,
kossuthka, habszegfű, árvácska, verbéna
tűzeső, rózsa, százsorszép, kardvirág.

Muskátlik, ciklámenek

Külvárosi utca, jószcrint szegénynegyed,
muskátli ablakban, ciklámen; film pereg.
Ceglédi házsorok, sártenger s benne ott
inaszakadt a ló, kocsisa káromolt
embert, anyát, istent és mindeneket.
Szemközt a járdán mint kakadu billegett
egy nő; kaláris, gyöngyös, toll a kalpagán,
szerelme eldobta, ebbe örült talán,
suttogták szerteszét. Köröket karmolász
egy fehér cica, láttam, emésztette frász –
leforrázták szegényt!

Most, mint akkor, szemem
hál'isten megpihen
pirosló muskátlin, lila ciklámenen.

Földünk tengelye...

Földünk tengelye s így időnk még meg nem áll
Délelőtt cipóm karcolt puha csöndet
a temető nyirkos gyöngyszemű kavicsán
s immár este van, sok láb padlót dönget,
villan a vaku-fény, birkózószőnyeg,
víg hegedű visítóz életindulót,
izgalommal teltet – és lelkemben ősz lett,
őszi elmúlás; Chopin zenéje búsán rázuhog.

Immár este van, sok láb padlót dönget –
a temető nyirkos gyöngyszemű kavicsán
délelőtt cipóm karcolt puha csöndet;
földünk tengelye s így időnk még meg nem áll.

Temetünk (Csóri emlékére)

Halász Imrének

Temetünk. Jaj, hideg a föld, fagyott!
Temetni kell – romlandó test, halott!
Temetjük a húst, bőrt, hajszalakat,
enyészete mind, csak a csont marad.
A csont jelez majd, élt egy ember itt –

gyásznépek, óvjuk szép érzelmeit!
Imába, zsoltárokba szőjük azt
mi döbönt lényünkhöz szól, nyújt vigaszt.

Temetünk. Jaj, hideg a föld, fagyott...

Anyagnak körforgása

Hatvan éve ott, a baromfiudvaron
sok káráló tyúk meg harcias kakas,
– köztük báméskodtam én, kíváncsian –
majd később, tizenévesen
csincilla, lepke-, bengáli nyúl-kavalkád,
szapora galambraj, számtalan paránynak
élete, halála
az Anyagnak körforgását
kozmoszi törvényként mutatta fel nekem;
így azóta – bár személyes kapcsolatom velük
egyre kevesebb – a gyermeki bevésődés nyomán
nem rettent a csontokkal teli sötétlő televény.

Hangulat Sajna, nem születtem áldott fényre mint naprózsa, gyík, tahiti lány – vagyok háborús
kor törmeléke: mélyre száműzött pincebogár – lényem reszket jőni fel világra, védtelen, pucér-
riadt, habár ősi fényvágó génjeimbe zárva – minden sejtem megváltásra vár.

Hetvenkedő (Hetvenhez közelítve)

(Szekszárdiné G. Ágnesnek)

Fűrészhangú kabócák
– higgyétek el ha mondom –
sorjáznak régi nótát
tejfogsoros koromból!

Mert mondom elhiggyétek –
hegyről hétszer lecsúszott
testem ha újra éled,
legyőzi még a csúcsot!

És néha vonz a messze;
másik dimenzióban
létezni lelkem mersz-e?
Hidd – nem rettent e próba!

Múmiák nyomában

Krisztus előtti
Nazca-múmiák
forróságtól aszott
torzított koponyák
– agyuk is csúcsosodhatott –
mások simák,
    naptól hófehér
csontgolyók; bármely forma
volt-e úré,
    volt tán mind raboké,
és a hajcsomók, színes textíliák? –
nem sejtem én;
én, kinek csak hervatag
    öt-tíz éve maradt
múltbatekintésre
    s hagyni jelt maga után.

Vénséges bölcs folyó

vénséges bölcs folyó
mederkotrás gátak nélkül
mellőzve minden manőverezést
nyugodt méltósággal szelíden hömpölyög
szűz-messzi magasból gleccsertiszta víztől
táplálva átlibben minden szenny fölött
– avagy magába mossa s így
idvezült anyagként viszi azt tovább –
jól tudva várja őt a kezdet és a vég –
már várja őt a Világóceán

Lángoló homokban...

(Életrajzi sorok)

Lángoló homokban tanultam meg járni
Ezt követte háború, pince-homálv,
Napfényes tiszta ég, sík vidék, határnyi.
Gennyes kór, karmos pubertás iskolám,
Yale, Oxford helyett marasztalt a gyár.
Elszakadni, el! Búzló, őrölő gyomra
Lett álmaimban ismét pince-homály,
Grádicsokon mászom ilyenkor azóta –
Égig érő létrán ébredek valóra:

Zürzavar s csodák közt vívódó világ –
Alkotó erőt őriz gyermeki láng.

Genezis

Idézem Lengyel nagyapát.
Fonott fotelban üldögél,
csöndes Búcsúra készülő,
őrzik színpompás dáliák,
örökre elment, szóttalan.

Apámnak anyja, Bódi klán
szülötte, arcán mély redők,
jelzik, kőkemény. Esteien
Balassit olvas, istenest,
s dalában izzik rőzseláng.

Anyám vonása mongolid,
konok hűségre hivatott,
Ázsia sztyeppéin tulipán,
fagytűrő, edzett, ősalany –
titokzatos, szép származás!

Húgom, öcsém és jómagam
belőlük vagyunk, létezőnk
mint génszármazék és miként
determinált kód, átvivők.
Ép folytatás? Génerodált?!

Népek öröklött láncai:
fonódnak eggyé és szakad
idő- s tér-kuszáit kapcsolat;
Sátán vagy Isten tervezi?!
Hogy és miként lesz majdanán?

Gyermekkorom

Gyertyafény, barokk ragyogás.
Zengett ég felé „oh Mária, Mária”.
Hittan óra, szép szó, biblikus,
vértanúk, liturgia és –
„Száll az ének, zeng az ének”,
szállt kék nyakkendőm, a kisdobos.
Két világ bennem, lelkemben béke volt,
kívülem minden, mi rossz;
láncok csörrenése, fogak csikorgatása.

Csöndes hajnali fény borult reám –
ópium-szerű, Nákonxipán.

Emlékezve Pilisszentlászlóra

(Feleségemnek)

Hajnalok során
Sárikával kéz a kézben
jártam girbe-gurba
virágos öltözékű
könnyed búcsúzóra integető utcáidat.

Most, hogy este van, magányosan
szobám falát nézem
s látok zöldelő, napfényben
pompázó hegykoszorút,
sárgarigó, harangvirág
úzi a borút
s elfog az áhitat.

Lét határán

Feljajdul autó, riasztó hangja
hasítja szét versépítő szép kedvemet.
Beáll a csend. Tücsök cirpel,
holdfény szítál. Szendereg,
elszakad, visszatér kóválygó tudatom.

Párnám csücskét szorongatom,
gyeplő szárát, hét medve rajta –
poroszkálunk csillagporon.
Utunk mentén tündéri fák,
harangoz száz harangvirág,
méz illatán lebben a hang.
Elöttem hét barna medve,
megyünk-megyünk a végtelenbe –
vagy csak kerengünk lét határán
s még visszahúz a szeretetlánc, –
még visszatérek hozzád, drágám?

Szendergés

(Feleségemnek)

Öt perc se volt
órák szerint
Almom során
találkozott
élő meg holt
múlt és jelen
időtelen
sűrítve kint
örömmel és
marasztal ám –
felejthető
az ébredés

Fütyült a szél
eső dobolt
keringtem én
halk ütemén
– oly tompa volt –
trópusi éj

Alszol talán?
nem kérdenéd,
ha – döbbenet –
nem sejtened,
mily messziről
jövök feléd –
mily messziről
jövök feléd!

Találkozás

Farkas György
emlékkiállításán

Absztrakt, kubista képek után egy
Egry József portré – egyedi,
teremtő géniusz. S itt oldalt, csendesen,
pasztell színekkel olajba festett
Búcsúzó Szeretet;
miként a Balaton végtelen,
ködfátyolos égboltján átszítáló mennybéli fény –
Anyá, Örök Anyá, oh, távolról is óvón
szerető Édesanyám!
Szem és lélek az út végéhez ér.

Karácsonyi elégia

Padárok – mondta Szlavka, az orosz katona
s letette a fa alá. Nekem, a kisfiúnak öröm volt
padárok, ajándék – neki a tajgán, otthoni,
messzi tájakon járhattak a gondolatai.
A fa hatalmasan állt, díszesen csillogott.
Igazi karácsonyfa volt, – árasztotta a gyanta illatát,
ágai közül nagy piros szemmel ezüst baglyok, vagy
papagájok kandikáltak elő, himbálóztak papírcsillagok.
Évek teltek – a fa egyre kisebbedett, néha ugyan pulzált,
megnőtt, jelezve, az égiek még mindig figyelik jó vagy
rossz sorsomat. Mintegy harminc éve lányom született,
aztán jöttek az unokák – micsoda csodás
karácsonyfákat varázsol vissza az emlékezet!
Most asztalomon szinte bonsaiként, mint zöldfényű
gyertyaláng, mint szeretetjel áll a fenyő, ágai között
ezüst baglyok vagy papagájok nagy, piros szemmel
kandikálnak elő, himbálóznak papírcsillagok
s csillogó hajszálok jelzik, hogy eljöttek,
ismét itt jártak az égi angyalok.

Karácsony az iskolában

„Pásztorok, pásztorok”,
csilingel az ének,
szemek tükrén gyúlnak
csillagszórós fények.
Dibbennek, dobbannak
manók gyertyalánggal,
angyalként röpködnek
szárnypróbálgatással.
Sztaniol-zizzenet, házi szaloncukor –
Szlavka közlegény faragta hintalón
– Szlavka, ki meghalt Berlin ostrománál
elmém messze bolyong tudat-barlang útján.
Oly nagy karácsonyfa amihez érkezem!
Rácsodálkozom úgy három-négy évesen;
itt apám, öcsém és gyermekváró anyám –
ínséges időben, háború viharán
hát együtt a család.
Haj! szobámba azóta hány ilv fenyőfa állt?

„Pásztorok, pásztorok”
csilingel az ének,
szemek tükrén gyúlnak
csillagszórós fények.

Karácsony jön, vakáció!

Itt is voltam, ott is voltam,
földrajz órán, fenn a Holdban
– bámult reád sok diák –
tenger mélybe is leszálltam,
verset mondtam teaházban,
hull a hó, hát mondd: vivát!
Karácsony jön, vakáció,
égi fényt hoz, győz ráció –
vagy ez óhaj csak sóhaj?!
El ne veszítsd jókedvedet!
unokád, három, hempereg,
játszadzik a hóval –

három paci szánkóval!

ISBN 978-963-06-6983-2
ISSN 1216-1861

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

2009 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
